

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 79.195/1
van 8 mei 2026

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging
van diverse bepalingen inzake energie en klimaat’

Op 8 april 2026 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van diverse bepalingen inzake energie en klimaat’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 28 april 2026. De kamer was samengesteld uit Pierre LEFRANC, kamervoorzitter, Brecht STEEN en Tim CORTHAUT, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Eline YOSHIMI, griffier.

De verslagen zijn uitgebracht door Lennart NIJS en Sander MEERT, auditeurs.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 8 mei 2026.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerp bevat tientallen diverse bepalingen met betrekking tot energie en klimaat en voorziet in de gedeeltelijke omzetting van artikel 1 van richtlijn (EU) 2018/844 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018, dat artikel 14 en 15 van richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 2010 vervangt en artikel 13, lid 9 en 10 van richtlijn (EU) 2024/1275 van het Europees Parlement en de Raad van 24 april 2024 wijzigt.

Er worden wijzigingen aangebracht in het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 ‘houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne’ (hoofdstuk 2 van het ontwerp), de tekst en de bijlagen van het Energiebesluit van 19 november 2010¹ (hoofdstuk 3), het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juli 2015 ‘tot aanduiding van de bevoegde controle-ambtenaren, vermeld in artikel 13.1.6, eerste lid, van het Energiedecreet van 8 mei 2009, tot vaststelling van de verplichte gegevens die de toegangshouders moeten overmaken, vermeld in artikel 14.2.2, § 2, tweede lid, van het Energiedecreet van 8 mei 2009 en tot bepaling van het uitstel van doorstorting van de heffing, vermeld in artikel 14.2.3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 bij de heffing op de afnamepunten van elektriciteit’ (hoofdstuk 4), het besluit van de Vlaamse Regering van 7 juni 2024 ‘over het vervoer van koolstofdioxide via pijpleidingen in het Vlaamse Gewest’ (hoofdstuk 5) en het besluit van de Vlaamse Regering van 20 december 2024 ‘over de monitoring en rapportage van de emissies van broeikasgassen van brandstoffen bij uitslag tot verbruik en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 september 2019 over verhandelbare emissierechten voor broeikasgassen voor vaste installaties voor de periode 2021-2030’ (hoofdstuk 6).

Hoofdstuk 7 bevat een aantal overgangsbepalingen en regelt de inwerkingtreding van artikel 36 van het decreet van 27 februari 2026 ‘houdende diverse bepalingen inzake energie en klimaat’ en van het te nemen besluit.

RECHTSGROND

3. Voor het ontwerp wordt rechtsgrond gezocht in diverse bepalingen van de wet van 28 december 1964 ‘betreffende de bestrijding van de luchtverontreiniging’, het decreet van 5 april 1995 ‘houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid’ (hierna: DABM), het

¹ Besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010 ‘houdende algemene bepalingen over het energiebeleid’.

Energiedecreet², het decreet van 29 maart 2024 ‘over het vervoer van koolstofdioxide via pijpleidingen in het Vlaamse Gewest’ en het decreet van 27 februari 2026 ‘houdende diverse bepalingen inzake energie en klimaat’.

De gemachtigde heeft in dat verband een rechtsgrondentabel bezorgd. In die rechtsgrondentabel ontbrak echter een rechtsgrond voor artikel 31 van het ontwerp, waarna ook de volgende bepalingen (tot artikel 64 van het ontwerp) in de rechtsgrondentabel verkeerd genummerd bleken. Dat is in onderstaande tabel door de Raad met het oog op de leesbaarheid ervan rechtgezet.

[Artikel van het ontwerp]	WIJZIGING VAN	DECRETALE RECHTSGROND
1	nvt	Nvt
2	artikel 4.10.1.5, §2bis, van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 ‘houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne’, ingevoegd bij besluit van de Vlaamse Regering van 3 mei 2024	Artikel 8.2.1 en 8.2.2 DABM
3	Bijlage 1 van Titel II van het VLAREM	Artikel 8.2.1 en 8.2.2 DABM
4	Art. 1.1.1 van het Energiebesluit	Artikel 7.9.1 Energiedecreet: opheffing definitie 72°/1/2
5	Artikel 3.1.34/3 Energiebesluit	art. 4.1.17/5, §3, tweede lid, Energiedecreet
6	Artikel 3.1.52 Energiebesluit	Artikel 4.1.22/2, vierde lid, Energiedecreet
7	Artikel 3.2.18 Energiebesluit	artikel 4.3.2, 2°, van het Energiedecreet
8	Opschrift Titel V, hoofdstuk II, afdeling II, onderafdeling II van het Energiebesluit	Artikel 4.1.22/2 Energiedecreet
9	Artikel 5.3.6/1 van het Energiebesluit	Artikel 4.1.22/2 Energiedecreet

² Decreet van 8 mei 2009 ‘houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid’ (hierna: Energiedecreet).

10	Artikel 5.3.6/2 van het Energiebesluit	Artikel 4.1.22/2 Energiedecreet
11	Artikel 5.3.6/4 van het Energiebesluit	Artikel 4.1.22/2 Energiedecreet
12	Artikel 5.3.6/5 van het Energiebesluit	Artikel 4.1.22/2 Energiedecreet
13	Artikel 5.4.9 van het Energiebesluit	Artikel 4.1.22/2 Energiedecreet
14	Artikel 5.4.10 van het Energiebesluit	Artikel 4.1.22/2 Energiedecreet
15	Artikel 5.6.3 van het Energiebesluit	Artikel 4.1.22 Energiedecreet
16	Artikel 5.7.1 van het Energiebesluit	Artikel 4.3.2, 2° en 4°, van het Energiedecreet
17	Artikel 6.1.3/3 van het Energiebesluit	artikel 7.1.4/1, §4, derde lid, Energiedecreet
18	Artikel 6.4.1/5/2 van het Energiebesluit	Artikel 7.5.1 Energiedecreet
19	Artikel 6.4.1/6 van het Energiebesluit	Artikel 7.5.1 Energiedecreet
20	Artikel 6.4.1/6/3 van het Energiebesluit	Artikel 4.1.22/2 Energiedecreet
21	Artikel 6.4.1/8 van het Energiebesluit	artikel 7.5.1 Energiedecreet, artikel 8.2.1 Energiedecreet, artikel 8.8.1 Energiedecreet, artikel 4.1.22 Energiedecreet
22	Artikel 7.2.22 van het Energiebesluit	Artikel 7.9.1 Energiedecreet
23	Artikel 7.4.1 van het Energiebesluit	artikel 8.3.1 en artikel 8.4.1 Energiedecreet
24	Artikel 7.4.2 van het Energiebesluit	artikel 8.3.1 en artikel 8.4.1 Energiedecreet
25	Artikel 7.4.3 van het Energiebesluit	artikel 8.3.1 en artikel 8.4.1 Energiedecreet
26	Artikel 7.4.4 van het Energiebesluit	artikel 8.3.1 en artikel 8.4.1 Energiedecreet
27	Artikel 7.9.1 van het Energiebesluit	Artikel 9.1.2 Energiedecreet
28	Artikel 7.10.1 van het Energiebesluit	Artikel 8.2.1, 8.3.1, 8.4.1 Energiedecreet
29	Artikel 7.19.1 van het Energiebesluit	Artikel 8.3.1 en 8.4.1 Energiedecreet
30	Artikel 8.1.1/3 van het Energiebesluit	Art. 10.1.2 Energiedecreet
[31]	[Artikel 8.4.1 van het Energiebesluit]	[ontbreekt]

[32]	Artikel 8.6.4 van het Energiebesluit	Artikel 10.1.3 van het Energiedecreet
[33]	Artikel 8.8.2 van het Energiebesluit	Artikel 11.1.5 van het Energiedecreet
[34]	Artikel 9.1.12 van het Energiebesluit	art. 11.1.1, §1, Energiedecreet, art. 11.1.4, Energiedecreet, art. 11.1.5, eerste lid, Energiedecreet.
[35]	Artikel 9.1.12/5 van het Energiebesluit	art. 11.1.1, §1, Energiedecreet, art. 11.1.4 Energiedecreet, art. 11.1.5, eerste lid, Energiedecreet
[36]	Artikel 9.1.17 van het Energiebesluit	Artikel 11.1.5 van het Energiedecreet
[37]	Artikel 9.1.20 van het Energiebesluit	art. 11.1.1, §1, Energiedecreet art. 11.1.4, Energiedecreet, art. 11.1.5, eerste lid, Energiedecreet.
[38]	Artikel 9.1.22 van het Energiebesluit	art. 11.1.1, §1, Energiedecreet, art. 11.1.4, Energiedecreet, art. 11.1.5, eerste lid, Energiedecreet
[39]	Artikel 9.1.23 van het Energiebesluit	art. 11.1.1, §1, Energiedecreet, art. 11.1.4, eerste lid, 1°, Energiedecreet
[40]	Artikel 9.1.24 van het Energiebesluit	art. 11.1.1, §1, Energiedecreet, art. 11.1.4, eerste lid, 1°, Energiedecreet
[41]	Artikel 9.1.29/1 van het Energiebesluit	art. 11.1.1, §1, Energiedecreet, art. 11.1.4, Energiedecreet, art. 11.1.5, eerste lid, Energiedecreet
[42]	Artikel 9.1.30 van het Energiebesluit	art. 11.1.1, §1, Energiedecreet, art. 11.1.4, Energiedecreet, art. 11.1.5, eerste lid, Energiedecreet
[43]	Artikel 9.2.11 van het Energiebesluit	art. 11.2.1, §1, Energiedecreet
[44]	Artikel 9.3.1 van het Energiebesluit	Artikel 11.2/2.1 Energiedecreet
[45]	Artikel 9.3.2 van het Energiebesluit	Artikel 11.2/2.1 Energiedecreet
[46]	Artikel 9.3.4 van het Energiebesluit	Artikel 11.2/2.1 Energiedecreet
[47]	Artikel 9.3.5 van het Energiebesluit	Artikel 11.2/2.1 Energiedecreet
[48]	Artikel 9.3.7 van het Energiebesluit	Artikel 11.2/2.1 Energiedecreet
[49]	Artikel 9.4.1 van het Energiebesluit	Artikel 11.1/1.2. Energiedecreet
[50]	Artikel 11.2.1 van het Energiebesluit	Artikel 10.1.2 Energiedecreet
[51]	Artikel 11.2.6 van het Energiebesluit	Artikel 10.1.4 Energiedecreet
[52]	Artikel 11.2.8 van het Energiebesluit	Artikel 10.1.3 Energiedecreet; artikel 13.4.7/1 Energiedecreet

[53]	Artikel 12.3.19 van het Energiebesluit	artikel 8.2.1, 8.3.1 en artikel 8.4.1, Energiedecreet
[54]	Bijlage III/1 van het Energiebesluit	artikel 7.1.4/1, §4, derde lid, Energiedecreet
[55]	Bijlage III/3 van het Energiebesluit	artikel 7.1.4/1, §4, derde lid, Energiedecreet
[56]	Bijlage V van het Energiebesluit	Artikel 11.1.5 van het Energiedecreet
[57]	Bijlage X van het Energiebesluit	art. 11.1.1, §1, Energiedecreet, art. 11.1.5, eerste lid, Energiedecreet
[58]	Artikel 1 besluit van 3 juli 2015	artikel 14.2.2, § 2, tweede lid Energiedecreet
[59]	Artikel 2 besluit 7 juni 2024 vervoer CO2	artikels 69, §1, tweede lid CO2-decreet en 70, §1, tweede lid, CO2-decreet
[60]	Artikel 24 besluit 7 juni [2024]	artikel 19, §3, tweede lid, CO2-decreet
[61]	Artikel 25	artikel 19, §3, tweede lid, CO2-decreet
[62]	Artikel 48	artikel 39, §3, tweede lid, CO2-decreet
[63]	Artikel 49	artikel 39, §3, tweede lid, CO2-decreet
[64]	Invoegen Artikel 50/1 tem 50/6	artikels 21-22 en artikels 41-42 CO2-decreet ³
65	Invoegen opschrift voor artikel 51	
66	Invoegen artikel 52/1 en 52/2	artikels 69, §1, tweede lid, CO2-decreet en 70, §1, tweede lid CO2-decreet
67	Artikel 4 besluit van 20 december 2024	Artikel 1 van de wet van 28 december 1964 betreffende de bestrijding van de luchtverontreiniging
68	inwerkingtreding artikel 35 VZD I	Artikel 75 van het decreet van 27 februari 2026
69		Slotbepaling
70		slotbepaling
71		slotbepaling
72		slotbepaling

Met die rechtsgronden kan worden ingestemd, onder voorbehoud van wat volgt.

3.1. Artikel 2 van het ontwerp vindt enkel rechtsgrond in artikel 8.2.1, § 2, van het DABM. Artikel 3 van het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 8.2.2, 5°, van het DABM, luidens

³ In de door de gemachtigde bezorgde rechtsgrondentabel is de volgende lijn opgenomen: ‘64 – Invoegen Artikel 50/7 – artikel 62, tweede lid CO2-decreet’. In de nota aan de Vlaamse Regering wordt over deze bepaling verduidelijkt: “(...) Gezien de voorgestelde wijzigingen momenteel echter reeds in een ander regelgevend traject werden opgenomen, dient het volledige artikel 64, zoals opgenomen in de versie van het ontwerp dat op 13 februari 2026 een eerste maal principieel werd goedgekeurd, te worden geschrapt uit het voorliggend ontwerpbesluit.”

hetwelk de Vlaamse Regering de nadere regels voor het vaststellen van de grenzen van een BKG-installatie⁴ bepaalt.

3.2. Artikel 4, 2°, van het ontwerp heft de definitie van “verkoop” in artikel 1.1.1, § 2, 104°, van het Energiebesluit op omdat dat begrip niet meer wordt vermeld in de regeling inzake de verplichting om over een energieprestatiecertificaat te beschikken. Het ontleent rechtsgrond aan artikel 11.2.1, § 1, eerste lid, van het Energiedecreet, dat de Vlaamse Regering machtigt om aan de eigenaars, de houders van een zakelijk recht of gebruikers van een gebouw op te leggen dat het gebouw over een energieprestatiecertificaat moet beschikken.

3.3. De artikelen 8 tot 14 van het ontwerp vinden geen rechtsgrond in artikel 4.1.22/2, van het Energiedecreet, maar in artikel 4.1.22, *eerste lid*, 4°, en *tweede lid*, van het Energiedecreet. Die eerste bepaling machtigt de Vlaamse Regering om, na advies van de Vlaamse Nutsregulator, de netbeheerders extra openbaredienstverplichtingen op te leggen naast de openbaredienstverplichtingen van dit decreet, met betrekking tot maatregelen van sociale aard.⁵ Overeenkomstig die tweede bepaling verlenen de gemeenten en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn hun medewerking aan de netbeheerders bij de uitvoering van de openbaredienstverplichtingen die hun opgelegd zijn volgens dit decreet of de uitvoeringsbepalingen ervan en bepaalt de Vlaamse Regering de vorm waarin die medewerking zal bestaan.

3.4. Artikel 15 van het ontwerp ontleent meer precies rechtsgrond aan artikel 4.1.22, *eerste lid*, 4°, van het Energiedecreet.⁶

3.5. Voor de artikelen 17, 54 en 55 van het ontwerp wordt volgens de rechtsgrondentabel rechtsgrond gezocht in artikel 7.1.4/1, § 4, derde lid, van het Energiedecreet. Die bepaling bevat evenwel geen machtiging aan de Vlaamse Regering.

Artikel 17 van het ontwerp, dat strekt tot wijziging van artikel 6.1.3/3 van het Energiebesluit, vindt echter rechtsgrond in het niet in de rubriek ‘Rechtsgronden’ van de aanhef vermelde artikel 7.1.1, § 2, vijfde lid, van het Energiedecreet, overeenkomstig hetwelk de Vlaamse Regering de toekenning van groenestroomcertificaten kan beperken op basis van het aantal vollasturen die gehanteerd worden in de berekeningsmethodiek van de onrendabele top voor die hernieuwbare energietechnologie.

⁴ Dat zijn vaste installaties die broeikasgassen uitstoten en onder het Europese emissiehandelssysteem (EU ETS) vallen.

⁵ Zie adv.RvS 72.324/3 van 17 oktober 2022 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 19 oktober 2022 ‘tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft maatregelen naar aanleiding van de energiecrisis’, opmerking 7.1.

⁶ Zie adv.RvS 70.735/3 van 19 januari 2022 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2022 ‘tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de sociale openbaredienstverplichtingen en REG-openbaredienstverplichtingen’, opmerking 3.3.

De ontworpen wijzigingen van de bijlagen III/1 en III/3, bij het Energiebesluit (artikelen 54 en 55 van het ontwerp) vinden rechtsgrond in artikel 7.1.4/1, § 4, eerste lid, van het Energiedecreet.⁷

3.6. Artikel 18 van het ontwerp ontleent niet enkel rechtsgrond aan – meer precies – artikel 7.5.1, *eerste lid*, van het Energiedecreet, maar ook aan de artikelen 8.2.1, 8.3.1, 8.4.1, 1° tot 3°, en 8.7.1, eerste lid, van het Energiedecreet.⁸ De artikelen 8.2.1, 8.3.1 en 8.4.1, 1° tot 3°, van het Energiedecreet machtigen de Vlaamse Regering om een steunprogramma op te stellen met tegemoetkomingen ten voordele van respectievelijk natuurlijke personen, ondernemingen en niet-commerciële instellingen en publiekrechtelijke rechtspersonen voor de toepassing van energiezuinige producten, technieken en systemen, een rationeel energiebeheer en de toepassing van hernieuwbare energietechnologieën. Artikel 8.7.1, eerste lid, van het Energiedecreet machtigt de Vlaamse Regering tot het bepalen van de hoogte van de tegemoetkomingen, de in aanmerking komende kosten en de nadere regels voor de aanvraag, de beoordeling van de aanvragen en het toekennen van de tegemoetkomingen.

3.7. Artikel 19 van het ontwerp ontleent rechtsgrond aan artikel 8.7.1, eerste lid, van het Energiedecreet.

3.8. Artikel 20 van het ontwerp vindt rechtsgrond in de artikelen 7.5.1, *eerste lid*, 8.2.1, 1° en 2°, en 8.7.1, eerste lid, van het Energiedecreet.

3.9. Voor artikel 21, 1°, van het ontwerp wordt enkel rechtsgrond geboden door de artikelen 7.5.1, *eerste lid*, en 8.2.1, 1° en 2°, van het Energiedecreet.

3.10. Artikel 21, 2° tot 4°, van het ontwerp ontleent in de eerste plaats rechtsgrond aan het niet in de rubriek ‘Rechtsgronden’ van de aanhef vermelde artikel 4.1.22/5, derde lid, van het Energiedecreet, dat de Vlaamse Regering machtigt nadere voorwaarden en modaliteiten vast te leggen met betrekking tot de gegevensuitwisseling tussen netbeheerder of zijn werkmaatschappij en de andere gelegitimeerde partijen, waarbij het eerste lid bepaalt dat “[d]e netbeheerder of zijn werkmaatschappij [...], met inachtneming van het tweede lid en hetgeen bepaald is in artikel 4.1.8/2, aan de volgende partijen toegang [verleent] tot de gegevens verzameld uit de digitale, elektronische of analoge meter: [...] 2° de instellingen en de natuurlijke personen of rechtspersonen voor de informatie die ze nodig hebben om de opdrachten van algemeen belang te vervullen die hun zijn toevertrouwd door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie”.

Verder ontleent die bepaling ook rechtsgrond aan artikel 7.5.1, *tweede lid*, van het Energiedecreet, dat bepaalt dat “[i]n afwijking van artikel 4.1.10, eerste lid, [...] de netbeheerder of zijn werkmaatschappij echter in het kader van de uitvoering van de hun op grond van dit artikel opgelegde openbardienstverplichtingen en onder de door de Vlaamse Regering vastgestelde voorwaarden, gegevens [kan] verstrekken aan personen die daarvoor door de Vlaamse Regering

⁷ Adv.RvS 67.519/3 van 1 juli 2020 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juli 2020 ‘tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de ondersteuning van hernieuwbare energiebronnen en warmte-krachtkoppeling’, opm. 3.2.

⁸ Zie impliciet adv.RvS 75.873/16 van 24 april 2024 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 3 mei 2024 ‘tot wijziging van regelgeving over energie, ETS en de gebouwenpas’.

zijn aangewezen. De voormelde gegevens omvatten minstens: 1° de identificatie- en contactgegevens van afnemers, 2° de EAN-code en 3° de categorie van afnemer.”

3.11. Voor de artikelen 23 tot 26, 28, 29 en 53 van het ontwerp wordt terecht rechtsgrond gezocht in de artikelen 8.3.1 en 8.4.1, en wat de artikelen 28 en 53 betreft, ook in artikel 8.2.1, van het Energiedecreet. In zoverre die bepalingen ook de hoogte van de steun en procedurele bepalingen bevatten voor het verkrijgen ervan bevatten vinden die bepalingen ook rechtsgrond in het al in opmerking 3.6 aangehaalde artikel 8.7.1, eerste lid, van het Energiedecreet.⁹

3.12. Artikel 27 van het ontwerp ontleent meer precies rechtsgrond aan artikel 9.1.2, *eerste lid*, van het Energiedecreet, dat de Vlaamse Regering machtigt om de voorwaarden te bepalen waaraan de energiehuizen moeten voldoen om in het kader van de taken, vermeld in artikel 9.1.1, door het Vlaamse Gewest te worden aanvaard.

3.13. Artikel 31 van het ontwerp, waarvoor in de rechtsgrondentabel geen rechtsgrond wordt aangevoerd, vindt rechtsgrond in artikel 10.1.4, *eerste lid*, van het Energiedecreet.

In samenhang daarmee vindt artikel 51 van het ontwerp, dat voorziet in de wijziging van artikel 11.2.6 van het Energiebesluit, rechtsgrond in artikel 10.1.4, tweede lid, van het Energiedecreet. Voor de ontworpen mogelijkheid tot schorsing van de erkenning van de exameninstellingen op grond van artikel 11.2.6 van het Energiebesluit, dient echter in samenhang met artikel 10.1.4 van het Energiedecreet ook een beroep te worden gedaan op de algemene uitvoeringsbevoegdheid die de Vlaamse Regering ontleent aan artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’,¹⁰ dat niet in de aanhef wordt vermeld.

3.14. Artikel 32 van het ontwerp vindt meer specifiek rechtsgrond in artikel 10.1.3, § 1, eerste lid, van het Energiedecreet.

3.15. Artikel 33 van het ontwerp, dat strekt tot het toevoegen van een paragraaf 2 aan artikel 8.8.2 van het Energiebesluit, zoekt rechtsgrond in artikel 11.1.5 van het Energiedecreet. Op grond van artikel 11.1.5, *derde lid*, van het Energiedecreet kan de Vlaamse Regering in het kader van de toepassing van de berekeningsmethode van de energieprestatie van een gebouw kwaliteitseisen en kwaliteitscontroles opleggen aan aannemers van werken en diensten en aan verslaggevers, alsook nadere regels bepalen voor de manier waarop die eisen en controles worden uitgevoerd en eisen bepalen waaraan de personen of organisaties die de controles uitvoeren moeten voldoen. Deze bepaling, alsook het niet in de rubriek ‘Rechtsgronden’ van de aanhef vermelde

⁹ Vgl. ook: adv.RvS 69.434/3 van 23 juni 2021 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 2 juli 2021 ‘tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de aanpassing van de call-regeling voor de ondersteuning van groene warmte, restwarmte en biomethaan’, opm. 3.

¹⁰ Adv.RvS 53.476/3 van 1 juli 2013 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2013 ‘tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de certificering van aannemers en installateurs, de berekening voor de onrendabele toppen, gebouwgebonden fotovoltaïsche installaties en de implementatie van de Epicoolstudie’, opm. 3.2.

artikel 10.1.6 van het Energiedecreet, vormt de rechtsgrond voor het bestaande artikel 8.8.2 van het Energiebesluit.¹¹

De Vlaamse Regering wordt daarbij evenwel niet gemachtigd om te voorzien in de mogelijkheid de erkenning te schorsen of in te trekken.¹² Naar analogie van wat is uiteengezet in opmerking 3.13 kan niettemin worden aanvaard dat daarvoor rechtsgrond wordt gevonden in de artikelen 10.1.6 en 11.1.5, derde lid, gelezen in samenhang met de algemene uitvoeringsbevoegdheid die de Vlaamse Regering ontleent aan artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

3.16. Artikel 34 van het ontwerp ontleent uitsluitend rechtsgrond aan artikel 11.1.5, eerste lid, van het Energiedecreet, dat de Vlaamse Regering machtigt om de berekeningsmethode van de energieprestatie van een gebouw vast te leggen op basis van het algemene kader in de bijlage van de richtlijn 2010/31/EG.

3.17. Artikel 35 van het ontwerp ontleent meer specifiek rechtsgrond aan artikel 11.1.1, § 1, *eerste lid*, van het Energiedecreet, dat de Vlaamse Regering machtigt om de EPB-eisen te bepalen waaraan gebouwen moeten voldoen waarvoor een aanvraag tot het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen, als vermeld in artikel 4.2.1, 1°, 6° en 7°, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, wordt ingediend.¹³

3.18. Artikel 36 van het ontwerp vindt meer precies rechtsgrond in artikel 11.1.5, *eerste lid*, van het Energiedecreet.

3.19. Artikel 37 van het ontwerp ontleent uitsluitend rechtsgrond aan de artikelen 11.1.1, § 1, *eerste lid*, en 11.1.4, *eerste lid*, 3°, van het Energiedecreet.¹⁴ Die laatste bepaling machtigt de Vlaamse Regering om vrijstellingen of afwijkingen toe te staan op de door haar vastgestelde EPB-eisen als voor de verkrijging van de omgevingsvergunning of de melding geen tussenkomst van een architect vereist is.

¹¹ Zie rechtsgrondentabel in adv.RvS 67.898/1/V van 11 september 2020 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 9 oktober 2020 ‘houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, betreffende de omzetting van Richtlijn 2018/844/EU en betreffende diverse bepalingen inzake de energie-efficiëntie’, opm. 3.1.

¹² Vgl. met artikelen 10.1.2, 10.1.4, tweede lid, en 10.1.5, tweede lid, van het Energiedecreet, waarin steeds een uitdrukkelijke machtiging om erkenningen, resp. certificeringen te schorsen of in te trekken is opgenomen.

¹³ Zie adv.RvS 72.413/3 van 22 november 2022 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 2 december 2022 ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2006 betreffende het onderhoud en het nazicht van centrale stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen of voor de aanmaak van warm verbruikswater, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, en het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft diverse bepalingen inzake energie’.

¹⁴ Zie adv.RvS 72.413/3 van 22 november 2022 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 2 december 2022 ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2006 betreffende het onderhoud en het nazicht van centrale stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen of voor de aanmaak van warm verbruikswater, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, en het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft diverse bepalingen inzake energie’.

3.20. Artikel 38 van het ontwerp vindt uitsluitend rechtsgrond in de artikelen 11.1.1, § 1, *eerste lid*, en 11.1.4, *eerste lid*, 7°, van het Energiedecreet. Die laatste bepaling machtigt de Vlaamse Regering om vrijstellingen of afwijkingen toe te staan op de door haar vastgestelde EPB-eisen voor alleenstaande gebouwen met een totale bruikbare vloeroppervlakte van minder dan 50 m².

3.21. De artikelen 39 en 40 van het ontwerp ontleen meer precies rechtsgrond aan de artikelen 11.1.1, § 1, *eerste lid*, en 11.1.4, *eerste lid*, 1°, van het Energiedecreet. Die laatste bepaling machtigt de Vlaamse Regering om vrijstellingen of afwijkingen toe te staan op de door haar vastgestelde EPB-eisen voor onder meer beschermde monumenten of gebouwen die deel uitmaken van een beschermd landschap, stads- of dorpsgezicht of gebouwen die opgenomen zijn in de inventaris van het bouwkundige erfgoed voor zover de toepassing van bepaalde EPB-eisen hun karakter of aanzicht op onaanvaardbare wijze zou veranderen.

3.22. De artikelen 41 en 42 van het ontwerp vinden uitsluitend rechtsgrond in de artikelen 11.1.1, § 1, *eerste lid*, en 11.1.5, *eerste lid*, van het Energiedecreet.¹⁵

3.23. De artikelen 44 tot 48 van het ontwerp ontleen meer precies rechtsgrond aan artikel 11.2/2.1, § 1, *eerste lid*, van het Energiedecreet, zoals gewijzigd bij artikel 36 van het decreet van 27 februari 2026, dat krachtens artikel 68 van het ontwerp in werking treedt op (lees: uitwerking heeft met ingang van) 1 mei 2026.¹⁶

3.24. Artikel 49 van het ontwerp ontleent meer precies rechtsgrond aan artikel 11.1/1.2, *vijfde en zesde lid*, van het Energiedecreet, die de Vlaamse Regering machtigen om te bepalen hoe het nominaal vermogen berekend wordt en nadere vereisten te bepalen voor een systeem voor gebouwautomatisering en -controle, respectievelijk de eigenaars, de houders van een zakelijk recht

¹⁵ Zie adv.RvS 71.506/3 van 13 juni 2022 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 8 juli 2022 ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het Energiebesluit van 19 november 2010 en het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, wat betreft diverse bepalingen inzake de energie-efficiëntie en hernieuwbare energie’ en adv.RvS 73.561/3 van 31 mei 2023 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juni 2023 ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2006 betreffende het onderhoud en het nazicht van centrale stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen of voor de aanmaak van warm verbruikswater, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, het Energiebesluit van 19 november 2010 en het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning’.

¹⁶ Het gewijzigde artikel 11.2/2.1, § 1, *eerste lid*, van het Energiedecreet luidt:

“De Vlaamse Regering kan bepalen dat residentiële gebouwen en niet-residentiële gebouwen of gebouweenheden bij een verkoop, ruil, schenking of inbreng in een rechtspersoon in volle eigendom, of bij het vestigen of overdragen van een opstalrecht of erfpacht op een residentieel gebouw of niet-residentieel gebouw of de niet-residentiële gebouweenheid, binnen een gestelde termijn na het verlijden van de authentieke akte aan een minimaal energieprestatieniveau voldoen. De Vlaamse Regering kan hier ook een reeks van aparte eisen, maatregelen en type-renovatiewerken bepalen die daarbij als een minimum binnen die termijn moeten worden uitgevoerd. Als er een minimaal energieprestatieniveau opgelegd wordt aan een gebouw of gebouweenheid, kan de Vlaamse Regering bepalen dat dat energieprestatieniveau behaald kan worden op een groep van gebouwen of gebouweenheden, ook als die gebouwen of gebouweenheden niet betrokken waren in een notariële overdracht in volle eigendom of het vestigen of overdragen van een opstalrecht of erfpachtrecht.”

of gebruikers van een gebouw of installatie op te leggen dat het gebouw over een systeem voor gebouwautomatisering en -controle beschikt.

3.25. Artikel 50 van het ontwerp voorziet in de wijziging van artikel 11.2.1, § 1, tweede lid, van het Energiebesluit. Daarvoor wordt volgens de rechtsgrondentabel rechtsgrond gezocht in artikel 10.1.2 van het Energiedecreet.

3.25.1. Bij de invoering van die bepaling bij artikel 3 van het ontwerp waarover advies 51.098/3 werd gegeven, maakte de Raad van State, afdeling Wetgeving, echter het volgende voorbehoud:¹⁷

“3.1. Bij artikel 10.1.1 van het Energiedecreet wordt aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid toegekend om de voorwaarden vast te stellen waaraan kandidaat- energiedeskundigen dienen te voldoen, terwijl bij artikel 10.1.2 van dat decreet aan de Vlaamse Regering onder meer de bevoegdheid wordt toegekend om de procedure voor de erkenning van de energiedeskundigen te regelen. Hoewel in die artikelen niet uitdrukkelijk gewag wordt gemaakt van een examen, zijn ze ruim genoeg geformuleerd om voor de inrichting daarvan rechtsgrond te bieden. Beide artikelen bieden dan ook in beginsel voldoende rechtsgrond voor het ontworpen artikel 8.3.1 van het Energiebesluit (artikel 1 van het ontwerp).¹⁸ Artikel 10.1.2 van het Energiedecreet, waarin de Vlaamse Regering de mogelijkheid wordt geboden om categorieën energiedeskundigen te bepalen, kan rechtsgrond bieden voor de mogelijkheid tot een gedifferentieerde inwerkingtreding van het toekomstige artikel 8.3.1 (en artikel 8.3.2) van het Energiebesluit per type van energiedeskundige, en bijgevolg voor artikel 5 van het ontwerp.

Een voorbehoud dient evenwel te worden gemaakt in de mate het ontworpen artikel 8.3.1 van het Energiebesluit inhoudt dat de betrokken energiedeskundigen na de schorsing opnieuw dienen deel te nemen aan het centraal examen opdat ze hun functie terug zouden kunnen opnemen. Voor het invoeren van die bijkomende voorwaarde is geen voldoende rechtsgrond voorhanden en ze spoort overigens ook niet met de rechtsfiguur van de schorsing die net impliceert dat de betrokkene, eenmaal de schorsing is afgelopen, zijn functie terug kan uitoefenen. Maar ook mocht het beëindigen van de schorsing zelf afhankelijk worden gemaakt van het opnieuw slagen in het centraal examen, zou de regeling niet probleemloos zijn, onder meer ten aanzien van het grondwettelijke beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie en het evenredigheidsbeginsel, nu in dat geval de duur van de schorsing (mede) zou afhangen van de datum waarop het betrokken centraal examen wordt georganiseerd. Al kan men ervoor begrip opbrengen dat men de kennis en de beroepsbekwaamheid van energiedeskundigen die zich kennelijk onbekwaam hebben getoond of waarvan is gebleken dat ze de regelgeving miskennen, aan een nieuwe toets beoogt te onderwerpen, zal om die doelstelling te bereiken toch een ander middel dienen te worden aangewend. Het ontworpen artikel 8.3.1 van het Energiebesluit dient op dit vlak aan een nieuw onderzoek te worden onderworpen.

¹⁷ Adv.RvS 51.098/3 van 3 april 2012 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 27 april 2012 ‘tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de deelname aan het centraal examen voor energiedeskundigen’.

¹⁸ Voetnoot 1 van het geciteerde advies: De mogelijkheid om een examen voor energiedeskundigen in te voeren vloeit overigens ook voort uit artikel 11.3.1 van het Energiedecreet, op grond waarvan de Vlaamse Regering de deelname aan examens of opleidingen afhankelijk kan stellen van de betaling van een retributie. Uit die bepaling blijkt dat de decreetgever wel degelijk rekening heeft gehouden met de mogelijkheid van het opleggen van een examen in het raam van de regeling inzake de energiedeskundigen.

(...)

3.4. In het ontworpen artikel 11.2.1, § 1, tweede lid, van het Energiebesluit (artikel 3 van het ontwerp) wordt de betrokkene de toegang tot de energieprestatiecertificatendatabank ontzegd in het geval dat zijn erkenning als energiedeskundige is geschorst of ingetrokken en wordt hem enkel een leesrecht in de energieprestatiecertificatendatabank toegekend wat betreft de door hem opgemaakte energieprestatiecertificaten. Voorts wordt bepaald dat als het Vlaams Energieagentschap beslist om een energiedeskundige te schorsen, de energiedeskundige pas terug toegang krijgt tot de energieprestatiecertificatendatabank als hij na de periode van schorsing slaagt voor het centraal examen vermeld in artikel 8.1.1, eerste lid, 3°, van het Energiebesluit.

De toegang tot de energieprestatiecertificatendatabank wordt geregeld in artikel 11.2.3, § 3, van het Energiedecreet, maar in dat artikel wordt niet voorzien in een delegatie aan de Vlaamse Regering ter zake. De ontworpen regeling is evenwel een accessorium van de schorsing of de intrekking van de erkenning van energiedeskundige, waarin wordt voorzien bij artikel 10.1.2 van het Energiedecreet. De in dat artikel vervatte delegatie aan de Vlaamse Regering heeft evenwel betrekking op de procedure en de voorwaarden voor de schorsing en de intrekking, terwijl het te dezen gaat om een gevolg ervan. Nu dat gevolg evenwel logischerwijze voortvloeit uit de schorsing of de intrekking van de erkenning als energiedeskundige, kan worden aangenomen dat de Vlaamse Regering op grond van de haar toekomstige algemene uitvoeringsbevoegdheid (artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’), gelezen in samenhang met artikel 10.1.2 van het Energiedecreet, kan bepalen dat de energiedeskundige in geval van schorsing of intrekking van zijn erkenning geen toegang heeft tot de energieprestatiecertificatendatabank of dat die toegang beperkt is.

Het opnieuw toegang krijgen tot de genoemde databank na schorsing wegens de in de ontworpen bepaling bedoelde gevallen, wordt evenwel ook afhankelijk gemaakt van het slagen in het centraal examen bedoeld in artikel 8.1.1, eerste lid, 3°, van het Energiebesluit. Er is evenwel geen rechtsgrond om, na het aflopen van de schorsing als energiedeskundige, voor de betrokkene de toegang tot de energieprestatiecertificatendatabank afhankelijk te maken van het vervullen van bepaalde voorwaarden. Wat betreft het opleggen van het vereiste deel te nemen aan het genoemde examen na schorsing in het algemeen, wordt verwezen naar opmerking 3.1.”

3.25.2. Het past om die opmerking te herhalen met betrekking tot artikel 50 van het ontwerp.

3.26. Artikel 52 van het ontwerp strekt tot wijziging van artikel 11.2.8, tweede lid, van het Energiebesluit. Daarvoor wordt meer precies rechtsgrond gevonden in artikel 10.1.3, § 1, *eerste lid*, en artikel 13.4.7/1, *tweede en vierde lid*, van het Energiedecreet.¹⁹ Het in opmerking 3.25 geformuleerde voorbehoud geldt evenwel *mutatis mutandis* ook voor de ontworpen wijziging van artikel 11.2.8, tweede lid, van het Energiebesluit.

3.27. Artikel 56 van het ontwerp ontleent meer precies rechtsgrond aan artikel 11.1.5, *eerste lid*, van het Energiedecreet.

¹⁹ Overeenkomstig deze laatste bepaling kan de Vlaamse Regering de gevallen bepalen waarbij vooraleer de schorsing van een verslaggever wordt opgeheven, deze dient te slagen voor het door het VEKA georganiseerd examen en kan de Vlaamse Regering bijkomende voorwaarden koppelen aan de opheffing van de schorsing.

3.28. Artikel 57 van het ontwerp ontleent uitsluitend rechtsgrond aan artikel 11.1.1, § 1, *eerste lid*, van het Energiedecreet.

3.29. In de rechtsgrondentabel wordt terecht gespecificeerd dat de artikelen 59 en 66 van het ontwerp rechtsgrond vinden in de artikelen 69, §1, *tweede lid*, en 70, § 1, *tweede lid*, van het decreet van 29 maart 2024 ‘over het vervoer van koolstofdioxide via pijpleidingen in het Vlaamse Gewest’, dat de artikelen 60 en 61 van het ontwerp rechtsgrond vinden in artikel 19, §3, *tweede lid*, van hetzelfde decreet, en dat de artikelen 62 en 63 van het ontwerp rechtsgrond vinden in artikel 39, § 3, *tweede lid*, van hetzelfde decreet.

3.30. Voor artikel 64 van het ontwerp wordt rechtsgrond gezocht in de artikelen 21, 22, 41 en 42 van het decreet van 29 maart 2024.

3.30.1. Op grond van de artikelen 21, § 3, eerste lid, en § 5, derde lid, en 41, § 3, eerste lid, en § 5, derde lid, van het decreet van 29 maart 2024, mag de Vlaamse Regering de gevallen bepalen waarin, en de voorwaarden waaronder, het voor de beheerder van het vervoersnetwerk, respectievelijk de beheerder van een lokale cluster, van algemeen nut is om pijpleidingen aan te leggen boven of onder private onbebouwde gronden. Zij kan ook de nadere regels bepalen voor de te volgen procedure bij de uitvoering van de rechten die de beheerders kunnen doen gelden. De ontworpen artikelen 50/1 tot 50/6 van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 juni 2024 ‘over het vervoer van koolstofdioxide via pijpleidingen in het Vlaamse Gewest’ vinden hierin in beginsel rechtsgrond.

3.30.2. Het ontworpen artikel 50/6 van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 juni 2024 voorziet in de mogelijkheid om een eenmalige forfaitaire vergoeding of een jaarlijkse vergoeding te betalen voor *de bezetting van deze gronden*. Op grond van artikelen 22, tweede lid, en 42, tweede lid, van het decreet van 29 maart 2024 kan de Vlaamse Regering enkel de nadere regels vastleggen voor de procedure om de hoogte van de eenmalige vergoeding aan de eigenaar *voor gerooide bomen en beplantingen en voor de eventuele minwaarde van het onroerend goed* te bepalen, zodat de ontworpen regeling niet in deze machtigingen inpasbaar is.

Voor het ontworpen artikel 50/6 van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 juni 2024 kan evenwel rechtsgrond worden gevonden in de artikelen 21, § 3, eerste lid, en 41, § 3, eerste lid, van het decreet van 29 maart 2024, die de Vlaamse Regering machtigen de voorwaarden vast te leggen waaronder de verklaring van algemeen nut kan plaatsvinden.

3.31. Artikel 68 van het ontwerp ontleent meer precies rechtsgrond aan artikel 75, *derde lid*, van het decreet van 27 februari 2026, dat de Vlaamse Regering machtigt om de datum van inwerkingtreding van onder meer artikel 36 van dat decreet vast te stellen.

3.32. Artikel 69 van het ontwerp ontleent rechtsgrond aan de bepalingen die rechtsgrond bieden voor de artikelen 18 en 19 van het ontwerp.

3.33. Artikel 70 van het ontwerp vindt rechtsgrond in de bepalingen die rechtsgrond bieden voor de artikelen 34 tot 40 en 56 en 57 van het ontwerp.

VORMVEREISTEN

4. Verschillende bepalingen van het ontwerp hebben betrekking op regelingen die werden aangemeld als staatssteun bij de Europese Commissie uit hoofde van artikel 108, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. Overeenkomstig artikel 2 van Verordening (EU) 2015/1589 van de Raad van 13 juli 2015 tot vaststelling van nadere bepalingen voor de toepassing van artikel 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie dient nieuwe steun – waaronder ook wijzigingen aan bestaande steunregimes vallen – in beginsel te worden aangemeld bij de Europese Commissie, zodat de vraag rijst of dat niet tevens dient te gebeuren voor die bepalingen van het ontwerp.

De gemachtigde bezorgde in dat verband het hiernavolgende overzicht:

“Artikel 17, 54 en 55 van het ontwerpbesluit (wijziging van artikel 6.1.3/3 en bijlagen III/1 en III/3 van het Energiebesluit) betreffen beperkte wijzigingen aan de regels voor de berekening van de (geactualiseerde) onrendabele top, in het kader van het steunmechanisme voor groenestroom- en warmte-kratchcertificaten. Via het voorstel van *‘Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de toekenning van groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten tijdens periodes met negatieve elektriciteitsprijzen’*, dat op 19 september 2025 principieel door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd, werd voorgesteld om een aanscherping van de certificatenstop op momenten van negatieve elektriciteitsprijzen door te voeren, in uitvoering van de Richtsnoeren staatssteun ten behoeve van klimaat, milieubescherming en energie 2022 (CEEAG). Omdat deze maatregel een effect zal hebben op het aantal gedraaide vollasturen, wordt daarom voorgesteld om het aantal gedraaide vollasturen te actualiseren, die geïmpacteerd worden door de aanscherping van de negatieve prijzen-regeling.

Aangezien de datum van inwerkingtreding van voormeld ontwerpbesluit niet bekend is, wordt via artikel 71, vierde lid van voorliggend ontwerpbesluit bepaald dat de artikelen in werking te laten treden op een door de minister vast te stellen datum.

De maatregel zoals voorgesteld in het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering *‘tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de toekenning van groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten tijdens periodes met negatieve elektriciteitsprijzen’*, beoogt op zichzelf een beperking van de steunverlening op momenten waarop de marktprijs van elektriciteit negatief is. Die wijziging heeft de bedoeling om - naast de aanpassing van de steunregeling aan de CEEAG staatssteunrichtsnoeren (zie infra) - overproductie op momenten voor overschot aan elektriciteit tegen te gaan zodat wordt bijgedragen aan een efficiëntere inzet van productiecapaciteit en een beter evenwicht tussen vraag en aanbod op de elektriciteitsmarkt. Het voorliggende ontwerpbesluit voert deze aanscherping als zodanig niet in, maar voorziet wel in een aanpassing van de berekeningsmethodiek van de (geactualiseerde) onrendabele top, met het oog op de juiste toepassing van het steunmechanisme indien en zodra voormelde aanscherping van de negatieve prijzen-regeling effectief in werking treedt. Aangezien een beperking van de steunverlening tijdens periodes met negatieve elektriciteitsprijzen een invloed heeft op het aantal effectief realiseerbare vollasturen, wordt de berekeningsmethodiek verfijnd zodat bij de actualisatie van de onrendabele top rekening kan worden gehouden met die gewijzigde vollasturen. De voorgestelde wijziging is dus technisch van aard, zij strekt er uitsluitend toe de bestaande berekeningsregels af te stemmen op een mogelijke wijziging van het steunregime, zonder zelf nieuwe steunvoorwaarden in te voeren of de draagwijdte van het steunmechanisme uit te breiden danwel te beperken. De regeling tracht de door het

steunmechanisme beoogde rentabiliteitsgarantie op zo'n manier toe te kennen dat de onevenwichten tussen vraag en aanbod op de elektriciteitsmarkt niet verder worden vergroot.

Voor de wat betreft de wijziging die door de Vlaamse Regering principieel werd goedgekeurd via het besluit van de Vlaamse Regering *'tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de toekenning van groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten tijdens periodes met negatieve elektriciteitsprijzen'*, en de staatssteunaspecten die daar uit volgen, wordt terug verwezen naar de behandeling van dat besluit. Het volgende kan (samenvattend) worden genoteerd.

In het licht van de evoluties in de rechtspraak van het Hof van Justitie en overeenkomstig de adviespraktijk van de Raad van State kan worden aangenomen dat het systeem van groenestroomcertificaten en warmte-krachtcertificaten als een vorm van staatssteun in de zin van artikel 107, lid 1 VWEU moet worden beschouwd, en dat ook steun aan projecten met startdatum van voor 1 januari 2013 inmiddels als een vorm van staatssteun moet worden beschouwd.

Het ontwerpbesluit *'tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de toekenning van groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten tijdens periodes met negatieve elektriciteitsprijzen'*, heeft tot doel de huidige regeling over de toekenning van groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten tijdens periodes van negatieve energieprijzen te conformeren aan punt 123 CEEAG. In punt 468(a) van de CEEAG is een uitdrukkelijke verplichting is voorzien ten aanzien van de lidstaten om hun bestaande steunregelingen ten behoeve van milieubescherming en energie tegen uiterlijk 31 december 2023 te wijzigen teneinde deze regelingen met de richtsnoeren in overeenstemming te brengen. Dit houdt in dat de Vlaamse Regering op basis van punt 468 CEEAG verplicht is om bij wijze van dienstige maatregel in de zin van artikel 108, lid 1 VWEU, de bestaande steunregelingen ten behoeve van milieubescherming en energie in overeenstemming te brengen²⁰. Dienstige maatregelen hoeven niet te worden aangemeld bij de Europese Commissie, zelfs als ze tot fundamentele wijzigingen van bestaande steunregelingen zouden nopen. In het voorliggende geval is van een fundamentele wijziging in ieder geval geen sprake, aangezien de voorgestelde wijziging in de berekening van de vollasturen geen fundamentele nieuwe elementen toevoegt aan de bestaande, reeds goedgekeurde steunregeling.

De Vlaamse Regering heeft nota genomen van het advies 78.250/1 van de Raad van State van 30 oktober 2025. Het voert te ver om in de kader van het voorliggend ontwerpbesluit in extenso in te gaan op de opmerkingen in dat advies. Met het oog op verdere verduidelijking over de toepassing van punt 468 CEEAG, is de Vlaamse Regering momenteel in overleg met de Europese Commissie. Deze verdere verduidelijking wordt beoogd zodanig dat het ontwerpbesluit *'tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de toekenning van groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten tijdens periodes met negatieve elektriciteitsprijzen'*, geen wijziging beoogd die onverenigbaar zou zijn met het toepasselijke staatssteunrecht.

Door de uitgestelde inwerkingtreding wordt bovendien verzekerd dat de voorgestelde wijziging van artikel 6.1.3/3 en bijlagen III/1 en III/3 van het Energiebesluit van het voorliggende ontwerpbesluit geen zelfstandige toepassing kent. De wijziging van

²⁰ Voetnoot 1 van het antwoord van de gemachtigde: Het in punt 468 CEEAG bedoelde voorstel van dienstige maatregelen van de Europese Commissie krachtens artikel 108, lid 1 VWEU, is reeds jarenlang door alle lidstaten uitdrukkelijk en onvoorwaardelijk aanvaard. Ook de Belgische Staat heeft, conform punt 468(b) CEEAG, op 15 februari 2022 haar uitdrukkelijke en onvoorwaardelijke instemming met de in punt 468(a) voorgestelde dienstige maatregel meegedeeld aan de Europese Commissie.

de berekeningsmethodiek zal slechts effect sorteren wanneer ook het besluit inzake negatieve elektriciteitsprijzen in werking treedt. Er is immers geen wijziging noodzakelijk als het besluit geen toepassing vindt.

Artikel 18 en 19 van het voorliggende ontwerpbesluit betreffen de stopzetting/opheffing van een aantal regelingen (de relighting-premie, de REG-premie en de Premie-na-audit), die steunregelingen betreffen vallen onder het toepassingsgebied van de de-minimisverordening.

Artikel 23 tot en met 26: via het ontwerpbesluit worden wijzigingen aangebracht in artikel 7.4.1 tot en met 7.4.4 van het Energiebesluit. Deze bepalingen betreffen het ondersteuningmechanisme van nuttige groene warmte, restwarmte en energie-efficiënte stadsverwarming of -koeling, ook wel de ‘call groene warmte’ genoemd.

De steun die onder de call groene warmte wordt toegekend vormt inderdaad staatssteun dat aan de criteria van artikel 107, lid 1 VWEU voldoet en daarmee krachtens artikel 108, lid 3 VWEU in beginsel bij de Commissie moet worden aangemeld. Het steunmechanisme valt echter onder de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV), Verordening (EU) 651/2014. Steun die voldoet aan alle voorwaarden die in deze verordening zijn vastgesteld zowel in het algemeen als specifiek voor de desbetreffende categorieën steun, is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3 VWEU (artikel 3 AGVV). De wijzigingen zullen, zodra definitief goedgekeurd, aan de Europese Commissie worden aangemeld conform het vereiste in artikel 9 van de AGVV.”

Met deze toelichting kan grotendeels worden ingestemd.

De artikelen 17, 54 en 55 van het ontwerp moeten echter worden meegenomen bij het overleg met de Europese Commissie omtrent de wijzigingen van het steunmechanisme, voorzien in het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de toekenning van groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten tijdens periodes met negatieve elektriciteitsprijzen’. Bijgevolg kunnen die bepalingen slechts doorgang vinden nadat dat overleg is afgerond en de Europese Commissie heeft geoordeeld.

Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van het vervullen van het voornoemde vormvereiste nog wijzigingen zou ondergaan,²¹ moeten de gewijzigde of toegevoegde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

5. Het overzicht van de rechtsgrondbepalingen in de rubriek ‘Rechtsgronden’ van de aanhef moet worden aangevuld en gecorrigeerd in lijn met wat hiervoor over de rechtsgrond voor het ontwerp is uiteengezet.

²¹ Namelijk andere wijzigingen dan deze waarvan in dit advies melding wordt gemaakt of dan deze die ertoe strekken tegemoet te komen aan hetgeen in dit advies wordt opgemerkt.

Artikel 5

6. Het ontworpen artikel 3.1.34/3, derde lid, van het Energiebesluit machtigt voortaan de elektriciteitsdistributienetbeheerder, in plaats van de minister, om de hoogte te bepalen van de compensatie voor de toepassing van gereserveerde technische flexibiliteit voor netgebruikers aangesloten op laagspanning.

Het verlenen van verordenende bevoegdheid aan een (quasi-)openbare instelling is in beginsel niet in overeenstemming met de algemene publiekrechtelijke beginselen, omdat erdoor geraakt wordt aan het beginsel van de eenheid van de verordenende macht en een rechtstreekse parlementaire controle ontbreekt. Bovendien ontbreken de waarborgen waarmee de klassieke regelgeving gepaard gaat, zoals die inzake de bekendmaking, de preventieve controle van de Raad van State, afdeling Wetgeving, en de duidelijke plaats in de hiërarchie der normen. Dergelijke delegaties kunnen dan ook enkel worden gebillijkt voor zover zij zeer beperkt zijn en een niet beleidsmatig karakter hebben, door hun detailmatige of hoofdzakelijk technische draagwijdte. De instellingen die de betrokken reglementering dienen toe te passen moeten hierbij zowel aan rechterlijke controle als aan politieke controle onderworpen zijn.²²

Gevraagd om toe te lichten waarom de ontworpen machtiging aan voormelde voorwaarden voldoet, antwoordde de gemachtigde:

“De delegatie naar de elektriciteitsdistributienetbeheerder in artikel 3.1.34/3, derde lid, van het Energiebesluit van 19 november 2010 om de hoogte te bepalen van de compensatie voor de toepassing van gereserveerde technische flexibiliteit betreft een gebonden bevoegdheid. In het artikel worden alle elementen bepaald die nodig zijn om de compensatie te berekenen en de elektriciteitsdistributienetbeheerder kan bij de berekening geen rekening houden met andere elementen. Met volgende elementen wordt rekening gehouden voor de berekening van de compensatie:

- de gemiddelde prijs van elektriciteit voor afname en injectie,
- het ingeschatte productieverlies,
- de waarde van de gedeferde groenestroomcertificaten,
- het vermogen en de technologie van de decentrale productie-installatie.

²² Vergelijk met de toetsingscriteria die het Grondwettelijk Hof gebruikt om delegaties van verordenende bevoegdheid door de wetgever aan een autonome administratieve overheid of een gedecentraliseerde openbare instelling te beoordelen; zie GwH 11 juni 2015, nr. 86/2015, B.22.4 en GwH 9 juni 2016, nr. 89/2016, B.9.6.4: “De artikelen 33, 105 en 108 van de Grondwet verzetten zich niet ertegen dat, in een bepaalde technische materie, de wetgever specifieke uitvoerende bevoegdheden toevertrouwt aan een autonome administratieve overheid die zowel aan de jurisdictionele controle als aan de parlementaire controle is onderworpen, en verbieden de wetgever niet om delegaties te verlenen aan een uitvoerend orgaan, op voorwaarde dat die betrekking hebben op de uitvoering van maatregelen waarvan het doel door de bevoegde wetgever is bepaald, in het bijzonder in technische en ingewikkelde materies.”; zie GwH 19 november 2015, nr. 162/2015, B.8.4: “Artikel 33 van de Grondwet en artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 [tot hervorming der instellingen] staan niet eraan in de weg dat de wetgever specifieke uitvoerende bevoegdheden toevertrouwt aan een gedecentraliseerde openbare instelling die aan een bestuurlijk toezicht en aan een rechterlijke toetsing is onderworpen.”; zie ook GwH 14 mei 2020, nr. 67/2020, B.41.2: “Een delegatie aan een gedecentraliseerde openbare instelling die aan een bestuurlijk toezicht en aan een rechterlijke toetsing is onderworpen is evenwel niet in strijd met het wettigheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de wetgever zijn vastgesteld.”

De elementen die gebruikt worden voor de berekening van de compensatie zijn technisch van aard en in detail in het Energiebesluit van 19 november 2010 opgenomen, bijkomend heeft de elektriciteitsdistributienetbeheerder voor deze berekening geen enkele beleidsvrijheid.”

De afdeling Wetgeving beschikt niet over voldoende gegevens om te beoordelen of de opgesomde elementen nog aanleiding geven tot beleidsvrijheid in hoofde van de elektriciteitsdistributienetbeheerder. Zo wordt er immers niet bepaald over welk tijdvak de gemiddelde prijs van elektriciteit voor afname en injectie wordt berekend, of hoe het productieverlies moet worden “ingeschat”. Het niet-beleidsmatige karakter is in deze context nochtans essentieel voor de toelaatbaarheid van de delegatie, omdat het anders aan de elektriciteitsdistributienetbeheerder zou toekomen om zelf, en zonder politieke controle, te bepalen hoe de hoogte van de door hem verschuldigde vergoeding wordt bepaald. De stellers van het ontwerp moeten die delegatie in het licht hiervan heroverwegen.

Artikel 23

7. Onder punt 2° dient de verwijzing naar “het zevende lid” te worden vervangen door “het achtste lid”.²³

Artikel 26

8. Overeenkomstig het ontworpen artikel 7.4.4, § 1, eerste lid, van het Energiebesluit (artikel 26, 2°, van het ontwerp) wordt de datum van ingebruikname geplaatst op de dag van de keuring, terwijl die in de huidige regeling aan die keuring voorafgaat. Daarbij is niet in een overgangsregeling voorzien voor installaties die reeds in gebruik zullen zijn genomen voorafgaand aan de inwerkingtreding van het ontworpen besluit.²⁴

De stellers van het ontwerp doen er goed aan na te gaan of niet toch een overgangsregeling noodzakelijk is voor dergelijke installaties, in het licht van het vertrouwensbeginsel en de vraag of het ontbreken van een overgangsregeling de verworven rechten van de rechthebbenden op steun zou kunnen aantasten.

Artikel 33

9. Het ontworpen artikel 8.8.2, § 2, tweede lid, van het Energiebesluit bepaalt dat de beslissing tot schorsing of intrekking van de erkenning “met redenen [wordt] omkleed en (...) slechts genomen [wordt] nadat de organisator van een kwaliteitskader werd gehoord”. De gemachtigde verklaarde dat hiermee geen bijzondere motiveringsplicht of hoorplicht wordt beoogd, en het bijgevolg een loutere bevestiging betreft van de algemene beginselen van behoorlijk

²³ Dit werd bevestigd door de gemachtigde.

²⁴ Op grond van artikel 7.4.3, § 4, eerste lid, 3°, en tweede lid, in samenhang gelezen met artikel 7.4.4, § 1, van het Energiebesluit, is niet uitgesloten dat de ingebruikname in de huidige stand van de regelgeving de keuring voorafgaat.

bestuur en, wat de motiveringsplicht betreft, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 ‘betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen’.

Dergelijke bevestiging van de motiveringsplicht is overbodig en misleidend. Het is overbodig omdat de beslissingen onder de toepassing vallen van de wet van 29 juli 1991 en de verplichting tot formele motivering reeds uit die wet voortvloeit. Het is misleidend omdat dergelijke bepalingen ten onrechte de indruk wekken dat de formele motiveringsverplichting niet bestaat zonder dat zulks erin wordt voorgeschreven. Bijgevolg dient die motiveringsplicht uit de ontworpen bepaling te worden weggelaten.

Artikelen 54 en 55

10. De gemachtigde verschaft het volgende becijferde voorbeeld om de draagwijdte van de ontworpen wijzigingen aan bijlagen III/1 en III/3 bij het Energiebesluit inzichtelijk te maken:

“Bijlage III/1 betreft representatieve projectcategorieën, waarbij voor een representatieve installatie een bandingfactor wordt bepaald die geldt voor de volledige projectcategorie.

Het VEKA maakte enkele indicatieve simulaties voor bestaande, representatieve PV- en windinstallaties met een startdatum (SD) vanaf 2013. In de simulaties werd het jaarlijks aantal vollasturen verminderd met 400 uren (= inschatting van het aantal negatieve uren per jaar) vanaf het jaar 2026. In wat volgt wordt een vergelijking gemaakt van de onrendabele top (OT) en de bandingfactor (Bf) in een situatie waarin de vollasturen niet geactualiseerd worden (= VU vast) en een situatie waarin de vollasturen wel geactualiseerd worden (= VU variabel):

Wind		SD 2013 cat. 4 (2,3 MWe)	SD 2018 cat. 4 (2,3 MWe)	SD 2023 cat. 4/1b (3,6 MWe)
VU vast	OT (€/MWh)	54,1	8,74	-6,83
	Bf	0,558	0,0901	0
	Resterende steun (€)	572.910	285.231	0
VU variabel	OT (€/MWh)	78,2	23,4	2,57
	Bf	0,806	0,241	0,0265
	Resterende steun (€)	827.536	762.939	354.533
Δ	Verschil in resterende steun (€)	254.627	477.707	354.533

PV (≥ 400 kW)	SD 2013 cat. 3 (400 kWe)	SD 2018 cat. 3 (444 kWe)	SD 2021 cat. 3b (400 kWe)
---------------	-----------------------------	-----------------------------	---------------------------------

VU vast	OT (€/MWh)	95,5	28,3	-27,2
	Bf	0,907 (afgetopt)	0,291	0
	Resterende steun (€)	45.550	41.972	0
VU variabel	OT (€/MWh)	237	122	75,9
	Bf	0,907 (afgetopt)	0,800 (afgetopt)	0,800 (afgetopt)
	Resterende steun (€)	45.550	115.386	148.502
Δ	Verschil in resterende steun (€)	0	73.415	148.502

Bijlage III/3 betreft projecten met een projectspecifieke bandingfactor, waarbij de bandingfactor uitsluitend geldt voor het project in kwestie.

De cijfervoorbeelden vermeld bij artikel 54 (bijlage III/1) en hierboven vermeld in het antwoord op vraag 7 kunnen ook als voorbeeld dienen voor artikel 55 (bijlage III/3)."

Artikel 64

11. In het ontworpen artikel 50/6, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 juni 2024 wordt een onderscheid gemaakt tussen de vergoeding voor pijpleiding in gronden met weiden, akkerland en bos enerzijds, en onontgonnen gronden anderzijds.

Op de vraag of de kwalificatie van een grond als 'bos' steeds de kwalificatie als 'onontgonnen grond' uitsluit en bijgevolg recht geeft op een hogere vergoeding, stelde de gemachtigde het volgende:

"Wij begrijpen de bezorgdheid van de Raad van State over de begripsverwarring tussen het begrip 'bos' en het begrip 'onontgonnen grond' in artikel 64 van Verzamelbesluit II.

Om hieraan tegemoet te komen, stellen we voor om het begrip 'onontgonnen grond' te vervangen door het begrip 'braakgrond', wat staat voor landbouwgrond of een terrein dat niet wordt bebouwd of bewerkt. Dit zal ook worden opgenomen in de Nota Vlaamse Regering."

Met die wijziging kan worden ingestemd.

Artikelen 68 en 71

12. Artikel 68 beoogt artikel 36 van het decreet van 27 februari 2026 in werking te stellen op 1 mei 2026. Het bij die bepaling gewijzigde artikel 11.2/2.1, § 1, eerste lid, van het

Energiedecreet vormt bovendien de rechtsgrond voor de artikelen 44 tot 48 van het ontwerp,²⁵ die volgens artikel 71, tweede lid, van het ontwerp eveneens in werking zouden moeten treden op 1 mei 2026.

Gelet op de datum waarop dit advies wordt uitgebracht kan het aan te nemen besluit niet meer voor die datum van 1 mei 2026 worden aangenomen en bekendgemaakt.

Het verlenen van terugwerkende kracht aan besluiten kan slechts onder bepaalde voorwaarden toelaatbaar worden geacht, namelijk wanneer ofwel voor de retroactiviteit een wettelijke grondslag bestaat, ofwel de retroactiviteit betrekking heeft op een regeling waarbij, met inachtneming van het gelijkheidsbeginsel, voordelen worden toegekend ofwel de retroactiviteit noodzakelijk is voor de continuïteit of de goede werking van het bestuur en daardoor, in beginsel, geen verkregen situaties worden aangetast.

Enkel indien de retroactiviteit van de ontworpen regeling in één van de opgesomde gevallen valt in te passen, kan deze worden gebillijkt. In dat geval zal in artikel 68 en artikel 71, tweede lid, telkens moeten worden bepaald dat de betrokken bepalingen uitwerking hebben met ingang van 1 mei 2026, en niet dat ze die dag in werking treden. Indien de retroactiviteit niet kan worden gebillijkt zal in een andere datum van inwerkingtreding moeten worden voorzien, die de bekendmaking van het besluit niet vooraf mag gaan.

13. Bij artikel 71, vierde lid, van het ontwerp wordt de minister, bevoegd voor energie, gemachtigd om de datum van inwerkingtreding van de artikelen 17, 54 en 55 van het ontwerp te bepalen.

Zoals de Raad van State, afdeling Wetgeving, in het verleden reeds meermaals heeft opgemerkt, kan het toekennen van een verordenende bevoegdheid door de Vlaamse Regering aan één van haar leden enkel toelaatbaar worden geacht in zoverre die delegatie slechts regels van bijkomstige aard of van beperkt belang betreft.

Het vaststellen van de datum van inwerkingtreding van onderdelen van een besluit van de Vlaamse Regering kan derhalve slechts aan de minister worden gedelegeerd indien het gaat om onderdelen die betrekking hebben op bijkomstige of detailmatige aangelegenheden. De afdeling Wetgeving heeft omwille van die reden in het verleden reeds meermaals aangegeven dat een delegatiebepaling aan de minister om de inwerkingtreding te regelen, zonder dat daarbij voorzien wordt in een uiterlijke datum van inwerkingtreding waaraan de minister zich dient te houden, niet in overeenstemming is met de algemene principes inzake delegatie.²⁶ Een dergelijke bepaling maakt het de minister namelijk mogelijk om de ontworpen regeling voor onbepaalde tijd uit te stellen of zelfs uit te sluiten.²⁷

²⁵ Zie daarover ook opmerking 3.23.

²⁶ Zie ook *Beginselen van de wetgevingstechniek. Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten*, Raad van State, 2008, aanbeveling nrs. 154.1 en 154.1.1, te raadplegen op de internetsite van de Raad van State (www.raadvst-consetat.be).

²⁷ Zie o.a.: Adv.RvS 57.598/3 van 30 juni 2015 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juli 2015 ‘houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft diverse

Zoals de gemachtigde heeft uiteengezet in zijn hoger aangehaalde toelichting over de staatssteunbepalingen (opmerking 4) is de voorliggende inwerkingtredingsbepaling ingegeven door het feit dat de artikelen 17, 54 en 55 van het ontwerp samenhangen met het nog te nemen besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de toekenning van groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten tijdens periodes met negatieve elektriciteitsprijzen’ waarover nog besprekingen worden gevoerd met de Europese Commissie, waarvan de duur onzeker is, zodat het wijs werd geacht de minister te laten beslissen over die inwerkingtreding. Gelet op wat in opmerking 4 is uiteengezet kunnen die bepalingen, gelet op die samenhang, slechts worden aangenomen nadat de Commissie haar onderzoek heeft beëindigd. Ofwel wordt met het hele ontwerp gewacht tot dat het geval is, in welk geval wellicht ook bekend zal zijn op welke datum dat nog te nemen besluit in werking zal treden, zodat de delegatie aan de minister voor die artikelen niet langer nodig is. Ofwel zullen die bepalingen in afwachting van het oordeel van de Europese Commissie uit het ontwerp moeten worden weggelaten en bij een later besluit worden aangenomen, in welk geval artikel 71, vierde lid, van het ontwerp zonder voorwerp wordt.

SLOTOPMERKING

14. Het ontwerp dient op redactioneel vlak aan een bijkomend nazicht te worden onderworpen.²⁸

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Eline YOSHIMI

Pierre LEFRANC

bepalingen inzake energie’, opm. 13; adv.RvS 59.016/3 van 29 maart 2016 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 22 april 2016 ‘inzake diverse bepalingen met betrekking tot dierenwelzijn’, opm. 10.2; adv.RvS 59.537/3 van 7 juli 2016 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2016 ‘houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft diverse bepalingen inzake energie-efficiëntie’, opm. 15; adv.RvS 59.834/1/V van 29 augustus 2016 over een ontwerp dat heeft geleid tot het koninklijk besluit van 9 februari 2017 ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 juli 2002 betreffende de instelling van mechanismen voor de bevordering van elektriciteit opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen’, opm. 14; adv.RvS 61.117/3 van 7 april 2017 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2017 ‘houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft technische wijzigingen van de certificaten toekenning en de invoering van biomassa certificatie, van duurzaamheidscriteria voor vaste en gasvormige biomassa en van ILUC-voorwaarden’, opm. 16.

²⁸ Zo kan worden gewezen op de verschrijvingen in onder meer artikel 2, 1°, (“kan worden voorgelegd, , worden”) en artikel 30 (“12 december 2025 worden”).